

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 224

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 maart 2010

Mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bied ik u hierbij het verslag aan van de informele Raad voor Concurrentievermogen van 7–9 februari jl. in San Sebastián (Spanje). Het informele karakter van deze Raad betekent dat er een vrije gedachtewisseling plaatsvond zonder besluitvorming.

De bijeenkomst viel uiteen in twee delen: een deel over onderzoek en een deel over industrie. Tijdens het onderzoeksdeel werd gesproken over de bijdrage van wetenschap aan economisch herstel en groei en over de «integratie, betrokkenheid en inclusie» van wetenschap en innovatie in de EU. Tijdens het deel over industrie werd gesproken over elektrisch rijden. Hieronder vindt u een toelichting van de bespreking van deze onderwerpen tijdens de Raad.

De eerstvolgende formele Raad voor Concurrentievermogen vindt plaats op 1 en 2 maart in Brussel.

Onderzoeksdeel

De Spaanse minister voor Wetenschap en Innovatie, Cristina Garmendia, leidde namens het Voorzitterschap de discussie. Basis voor de discussie vormde een door het Voorzitterschap opgesteld achtergronddocument met daarin drie thema's – Integratie, Betrokkenheid, Inclusie van wetenschap en innovatie. Minister Garmendia benadrukte het belang van de vorming van een nieuwe Commissieportefeuille van onderzoek, innovatie en wetenschap.

Met betrekking tot het thema «integratie» gaf minister Garmendia aan dat zij een vrij verkeer van kennis (inclusief mobiliteit van onderzoekers) als een essentiële voorwaarde zag voor de Europese kenniseconomie. Het Voorzitterschap beoogt in dat kader raadsconclusies over mobiliteit en carrières van Europese onderzoekers aan te nemen in de Raad voor Concurrentievermogen op 2 maart. Dit onderwerp zal ook worden

besproken tijdens de Raad voor Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken. Tevens ging minister Garmendia in op het belang van het EU-innovatieplan, dat de Commissie naar verwachting dit najaar zal uitbrengen, en de rol van o.a. financiering en overheidsaanbesteding om innovatie te stimuleren en het concurrentievermogen te versterken. Verder verwelkomde zij de start van de Kennis en Innovatiegemeenschappen van het Europese Instituut voor Innovatie en Technologie en gaf ze het belang aan van goede kennisindicatoren in de EU2020-strategie.

Met betrekking tot het thema «betrokkenheid» benadrukte minister Garmendia dat onderzoek en ontwikkeling bijdragen aan economische groei en andere maatschappelijke uitdagingen als vergrijzing en klimaatverandering. Tevens moeten bedrijven, met name het mkb, beter worden betrokken bij de EU-onderzoeksprogramma's. Zij benadrukte dat daarvoor stroomlijning en vereenvoudiging nodig is. De elektrische auto noemde zij als voorbeeld van integratie tussen wetenschap, techniek en maatschappelijke uitdagingen. Met het thema «inclusie» beoogde het Voorzitterschap het belang van disseminatie en kennisoverdracht van wetenschap voor o.a. armoedebestrijding onder de aandacht te brengen. Vervolgens nodigde het Voorzitterschap Commissie en lidstaten uit tot een vrije gedachtewisseling.

Namens de Commissie nam Directeur-generaal Onderzoek, Jose Silva Rodriguez, het woord. Hij gaf aan dat geen Commissaris aanwezig was vanwege het aantreden van de nieuwe Commissie dat voor de volgende dag gepland stond. De heer Rodriguez gaf aan dat ten aanzien van de Europese Onderzoeksruimte (ERA) een effectievere en efficiëntere structuur nodig is, en daarnaast grotere publieke investeringen in onderzoek en het stimuleren van private investeringen, de implementatie van de ERA-visie 2020 en het verder uitwerken van de aansturing van de ERA. Om dit te bereiken moeten de lidstaten, de Commissie, het Europese Parlement en alle *stakeholders* samenwerken. De heer Rodriguez kondigde vervolgens aan dat de Commissie een document zal opstellen over indicatoren voor de ERA. Tevens verwees hij naar de EU2020-strategie die begin maart zal verschijnen.

Drie externe experts, de heren Sapir (Senior Fellow Bruegel instituut) en Alonso (directeur Barcelona *Centre for International Health Research*) en mevrouw Becerril Martinez (Voorzitter Acciona Energy), leidden de discussie in met presentaties. Hierin werd het belang van onderzoek, wetenschap en innovatie voor de EU2020-strategie, het economische herstel en de andere maatschappelijke uitdagingen benadrukt.

Vervolgens wisselden de lidstaten van gedachten. De lidstaten herhaalden het belang om R&D-investeringen op peil te houden, ook in deze tijd van economische crisis. Tevens benadrukten de lidstaten dat kennis en innovatie in het hart van de EU2020-strategie moeten worden geplaatst. Ook werd het belang van goede outputindicatoren breed gedeeld. De EU moet de omslag maken naar een ondernemende cultuur waarin meer risico genomen wordt. Om de concurrentie met andere wereldregio's aan te kunnen gaan, werd daarnaast gepleit voor meer aandacht voor menselijk kapitaal om een «*brain drain*» tegen te gaan. Ook waren lidstaten het eens dat wetenschap en innovatie moeten bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Publiekprivate samenwerking (PPS) voor *green cars* werd bestempeld als goed voorbeeld van een katalysator voor innovatie. Daarnaast waren de lidstaten het eens over het belang van vereenvoudiging van regels voor deelname aan Europese programma's als voorwaarde om het bedrijfsleven beter te betrekken. Het Nederlandse standpunt, dat daarbij in grotere mate moet worden uitgegaan van vertrouwen, werd

breed gedeeld. Een aantal lidstaten gaf aan dat sociale aspecten als rechtvaardigheid en solidariteit onderdeel moeten zijn van het wetenschap-, onderzoek- en innovatiebeleid. Wel werd benadrukt dat excellentie de basis moet blijven van wetenschap- en onderzoekbeleid.

Industriedeel

Het Spaanse Voorzitterschap had de vergadering ingedeeld in twee plenaire sessies, die gingen over de toekomst van elektrisch rijden vanuit het perspectief van de industrie en vanuit het perspectief van de EU-instellingen.

Ter inleiding van de discussie gaven vertegenwoordigers van Siemens, Renault, Iberdrola en de president van de *European Automobile Manufacturer's Association* presentaties over de toekomst van elektrisch rijden vanuit het perspectief van de industrie. Zij gingen in op de kansen voor het bedrijfsleven en de barrières waar marktpartijen tegenaan lopen. Daarnaast gaf onder andere de president van CENELEC (Europese standaardisatie comité voor elektrotechnische sector) een toelichting op de stand van zaken rond standaardisatie.

Vervolgens leidde het Spaanse Voorzitterschap, bij monde van minister Sebastian, de discussie in. Hij benadrukte het belang van een EU-actieplan inzake elektrisch rijden op korte termijn en gaf aan dat elektrisch rijden een radicale verandering inhoudt van energiemangement. Tenslotte nodigde hij de Commissie en de lidstaten uit aan te geven welke elementen hierin een plaats moeten krijgen.

De Europese Commissie, bij monde van Directeur-generaal Ondernemen, Heinz Zourek, gaf aan dat in verband met het aantreden van de nieuwe Commissie de volgende dag geen Commissaris bij de raad aanwezig kon zijn. Voorts wees hij op de kansen die elektrisch rijden biedt voor het Europese concurrentievermogen. Daarnaast benadrukte de Commissie in het EU-actieplan aandacht te willen besteden aan onder andere het belang van een gelijk speelveld, standaardisatie, onderzoek en ontwikkeling, en veiligheid.

Vervolgens wisselden de lidstaten van gedachten over de toekomst van elektrisch rijden. De lidstaten lichtten hun nationale maatregelen en ambities toe. Ook was er brede steun bij de lidstaten voor een EU-actieplan inzake elektrisch rijden. Samen met andere vormen van duurzaam transport is elektrisch rijden een kansrijke optie om onze economie te versterken, onze energieafhankelijkheid te verminderen en onze klimaatdoelstellingen te halen. Veel belemmeringen en onzekerheden voor elektrisch rijden behoeven oplossingen op EU-niveau. Veel lidstaten, waaronder Nederland, zagen standaardisatie voor stekkers en laadpalen als belangrijkste EU-actie, om te zorgen dat automobilisten met hun elektrische auto onbelemmerd de grens over kunnen. Ook deelden de lidstaten het belang om de krachten te bundelen als het gaat om onderzoek en ontwikkeling op het gebied van het elektrisch rijden, in het bijzonder als het gaat om onderzoek en ontwikkeling naar *smart grids* en batterijen. Een aantal lidstaten gaf daarbij eveneens aan dat de standaardisatie van batterijen op korte termijn wenselijk is. Het is echter voor standaardisatie van batterijen volgens Nederland nog te vroeg. De batterijtechnologie is momenteel nog zeer in ontwikkeling. De inspanningen zijn er onder meer op gericht om de energiedichtheid te vergroten, waardoor de actieradius toeneemt. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, gaf aan dat onderzoek moet worden of de bestaande veiligheidseisen voor conventionele auto's aanpassing behoeven. Ook gaf een aantal lidstaten, waaronder Nederland, aan dat de scope van het actieplan breder zou moeten zijn dan elektrisch rijden. Tenslotte benadrukte een aantal lidstaten, waaronder

Nederland, het belang van een gelijk speelveld. Maatregelen moeten niet alleen de gevestigde orde, maar juist ook nieuwe spelers ten goede komen. Voor de Nederlandse toeleveranciers is het van belang dat zij niet worden benadeeld door voorwaarden in nationale programma's. Waar het gaat om steun van lidstaten moet die voldoen aan de regels van de interne markt en staatssteun.

Het Voorzitterschap concludeerde dat de lidstaten het er over eens zijn dat elektrisch rijden en gerelateerde infrastructuur substantiële kansen bieden om onze economie te versterken, onze energieafhankelijkheid te verminderen en bij te dragen aan onze klimaatdoelstellingen. Er was eveneens algehele steun voor een EU-actieplan inzake schone en energie-efficiënte voertuigen, in het bijzonder elektrisch rijden. Het Voorzitterschap beoogt conclusies aan te nemen over de nog te verschijnen mededeling van de Commissie tijdens de Raad voor Concurrentievermogen van 25–26 mei.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven